لومړی هغه څه چې رسول الله -صلى الله عليه وسلم - ته پرې له وحی پیل وشو؛ ریښتیني خوبونه وو

له ام المؤمنين عائشه رضي الله عنها څخه روايت دی وايي چې: لومړی هغه څه چې رسول الله -صلى الله عليه وسلم - ته پرې له وحی پیل وشو؛ ریښتیني خوبونه وو نو هېڅ خوب به يې نه ليده مګر دا چې د رونړ سهار په څېر به واقع کېده، بيا يې ګوښه والي ته ليوالتيا پيدا شوه، نو د حراء په غار کې به د عبادت په موخه ګوښه کېده او د شمار شپې به يې عبادت کاوه مخکې لدې چې خپلې کورنۍ ته راشي، نو د دې کار لپاره به يې توښه برابروله، بيا به خديجې ته راته او د هغې په څېر به يې توښه برابره کړه، تر دې چې حق (جبرائيل - عليه السلام-) ورته راغی، پداسې حال کې چې هغه د حرا په غار کې و، نو ملايکه ورته راغله او ورته يې وويل: « ولوله، هغه وويل: زه لوستونکی نه يم، وايي: زه يې راونيولم او زور يې راکړ تر دې چې ساه مې تنګه شوه، بيا يې خوشې کړم، راته يې وويل: ولوله، ما وويل: زه لوستونکی نه يم، نو راويې نيولم، په دويم ځل يې زور راکړ تر دې چې ساه مې تنګه شوه، بيا يې خوشې کړم، راته يې وويل: ولوله، ما وويل: زه لوستونکی نه يم، نو راويې نيولم، او د دريم ځل لپاره يې زور راکړ، بيا يې خوشې کړم، راته يې وويل: {اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَق خَلَقَ الإِنسَانَ مِنْ عَلَق اقْرَأْ وَرَبُّكَ الأَكْرَم} [العلق:1-3] ، ژباړه: ولوله په نوم د رب خپل؛ هغه ذات چې پيدا کړی يې دی، پيدا کړی يې دی انسان له پنډې شوې وينې څخه، ولوله او ستا رب د عزت خاوند دی» نو رسول الله صلى الله عليه وسلم پدې آيتونو سره خديجې رضي الله عنها ته راغی پداسې حال کې چې زړه يې لړزېده، او ويې ويل: «زَمِّلُونِي، زَمِّلُونِي» يعنې په کالیو کې مې تاو کړئ، هغوی تاو کړ، تر دې چې ويره تر يې لاړه، نو خديجې ته يې کيسه وکړه او ويې ويل: «په رښتيا چې په خپل ځان ووېرېدم» خديجې وويل: داسې نه ده، قسم په الله چې الله به دې هېڅکله ذليل نه کړي، ځکه ته خپلوي پالي، د امرنو لاسنيوی کوې، ګټوره سوداګري کوې او نورو سره مرسته کوې، ميلمه پالې، او په حقه د امرنو مرسته او ملاتړ کوې، نو خديجې خپل د تره زوی ورقه بن نوفل بن اسد بن عبد العزا ته وروست چې نصراني و او د جاهليت پر مهال نصراني شوی و، په عبراني ژبه يې ليکل کولی شو، او د انجيل نه به يې په عبراني ژبه ليکل کولی څومره چې الله تعالى وسه ورکړې وه، حال دا چې هغه يو عمر خورلی انسان و او ړوند شوی و، نو خديجې ورته وويل: اې د کاکا زويه، له خپل وراره څخه دې واوره، نو ورقه ورته وويل: وراره څه وينې، يعنې څه دې ليدلي دي؟ نو رسول صلى الله عليه وسلم پر هغه څه خبر کړ چې ليدلي يې و، ورقه ورته وويل: دا هغه ناموس (راز دار) دی چې الله تعالى پر موسى عليه السلام نازل کړی و، کاش زه هغه مهال ځوان وای (چې ستا ملاتړ او مرسته مې کړی وی)، کاش زه هغه مهال ژوندی وای چې قوم دې تا (له وطنه) وباسي، نو رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: «ايا هغوی به ما وباسي؟» هغه وويل: هو، هر چا چې ستا غوندې څه راوړي، له هغه سره دښمني شوی، که هغه ورځ زه وم نو ټينګه مرسته به دې کوم، بيا ورقه يو څه وخت ژوندی و، بيا مړ شو، او وحي د څه وخت لپاره بنده شوه.

[صحيح دی] [متفق عليه دی]

عائشه رضي الله عنها وايي چې لومړی هغه څه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ته پرې وحی پېل شوه؛ هغه ريښتيني خوبونه و چې په خوب کې به يې ليدل، نو هېڅ خوب به يې نه لېده مګر دا چې د رونړ سهار په څېر به ريښتيا کېدل، بيا ګوښه والي ته ليواله شو، چې د حرا په غار کې به ګوښه کېده، نو مخکې لدې چې خپلې کورنۍ ته راشي هلته به يې په شمار شپې عبادت کاوه، او د ځان سره به يې توښه وړله، بيا به ام المؤمنين خديجې رضي الله عنها ته ورګرځيده نو د شپو د شمار په کچه به يې توخه وړله، تر دې چې حقه چاره ورته په داسې حال کې راغله چې دی د حراء په غار کې و. نو جبرائيل عليه السلام ورته راغی او ورته يې وويل: ولوله، هغه صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

زه لوستل نه شم کولی، فرمایي: راویې نیولم ځانته یې جوښت کړم او زور یې راکړ، تر دې چې زور او سختي راباندې راغله، بیا یې خوشې کړم او ویې ویل: ولوله: ما وویل: لوستل نه شم کولی، نو په دویم ځل یې زور راکړ تر دې چې سختي راباندې راغله بیا یې خوشي کړم راته یې وویل: ولوله، ما وویل: لوستل نه شم کولی، نو راویې نیولم او په دریم ځل یې زور راکړ راته یې وویل: {اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ. خَلَقَ الإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ. اقْرَأْ وَرَبُّكَ الأَكْرَمُ} [العلق: 1-3]. نو رسول الله صلى الله عليه وسلم لدې آیتونو سره خپلې مېرمنې ام المؤمنین خدیجې رضي الله عنها ته په داسې حال کې ورغی چې زړه یې د مرګ له وېرې درزېده او ویې فرمایل: په جامو کې مې ونغاړئ، په جامو کې مې ونغاړئ، هغوی په جامو کې ونغاړه تر دې چې وېره تري لاړه، نو خدیجې ته یې وویل، خبره یې کړه او ویې فرمایل: پر ځان له مرګ څخه ووېرېدم، نو خدیجې ورته وویل: داسې نه ده، قسم په الله چې الله به دې هېڅکله ذلیل نه کړي، ته هغه څوک یې چې خپلوي پالې، هغه کمزوري پالې چې خپلې چارې مخته وړلای نه شي، هغه فقیر ته خبر رسوې چې هېڅ نه لري، خلکو ته هغه څه ورکوې چې له نورو سره یې نه شي موندلای، میلمه پالې او د حق په چارو کې مرسته کوې. نو خدیجې ورقه بن نوفل بن اسد بن عبد العزى ته ورووست چې هغه یې د تره زوی و، دی هغه سړی و چې جاهلیت یې پرېښی و او نصراني شوی و، له انجیل څخه به یې په عبراني هغه څه لیکل چې الله یې وسه ورکړې وه، حال دا چې عمر خورلی و او لید یې له لاسه ورکړی و، نو خدیجې ورته وویل: ای د کاکا زویه، له خپل وراره څخه دې واوره، ورقه ورته وویل: ای وراره، څه ګورې (څه دې لیدلي)؟ رسول الله صلى الله عليه وسلم پر هغه څه خبر کړ چې لیدلي یې وو، ورقه ورته وویل: دا جبرائیل دی، هغه چې الله پر موسی علیه السلام نازل کړی و، کاش زه دا مهال ځوان وای، کاش زه هغه مهال ژوندی یم چې قوم دې تا وباسي، هغه صلى الله عليه وسلم وفرمایل: آیا هغوی به ما وباسي؟! هغه وویل: هو، هېڅا ستا په څېر یو څه نه دي راوړي مګر دا چې زیانمن شوی او دښمني ورسره شوې ده، او که چېرته په هغه ورځ زه ژوندی وم، نو کلکه مرسته به دې وکړم. بیا یو څه وروسته ورقه مړ شو، او وحی د یو څه وخت لپاره وځنډیده.

https://sunnah.global/hadeeth/ps/show/66303

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY
لجنة الدعوة الإلكترونية
EDC E-Da'wah Committee